GENERALINĖS ADVOKATĖS ELEANOR SHARPSTON IŠVADA,

pateikta 2007 m. lapkričio 29 d. [1]

1. Šioje byloje *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Prekybos ir pramonės administracinis teismas, Nyderlandai) kreipėsi į Teisingumo Teismą su prašymu išaiškinti Direktyvos 2002/37 [2] 4 straipsnio 1 dalį.

2. Direktyva 2002/37 iš dalies keičia Direktyvą 91/414 [3]. Direktyva 91/414 įpareigoja valstybes nares užtikrinti, jog augalų apsaugos produktai (iš esmės tai augalams naudojami herbicidai, pesticidai ir fungicidai) nebus pateikti į rinką ir naudojami jų teritorijoje, kol juos įregistruos direktyvoje nurodyta tvarka. Augalų apsaugos produktas negali būti registruojamas, kol jo veikliosios medžiagos neįrašytos į Direktyvos 91/414 I priedo sąrašą. Tačiau pereinamuoju laikotarpiu valstybė narė gali registruoti bei leisti pateikti į rinką augalų apsaugos produktus, turinčius veikliųjų medžiagų, neįrašytų į I priedą, kurios jau yra rinkoje praėjus dvejiems metams nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos. Tokią registraciją tekste aš vadinsiu galiojančia registracija.

3. Direktyva 2002/37 su tam tikromis sąlygomis etofumezatą įtraukia į Direktyvos 91/414 I priedą. Siekdamos, kad būtų užtikrinamos tos sąlygos, valstybės narės pagal Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalį privalo peržiūrėti visų augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra etofumezato, galiojančias registracijas, o prireikus iš dalies pakeisti arba panaikinti registraciją remiantis Direktyva 91/414.

4. Šioje byloje Teisingumo Teismas sprendžia klausimą, ar iš augalų apsaugos produkto, kurio sudėtyje yra veikliosios medžiagos etofumezato, galiojančios registracijos savininko gali būti reikalaujama pateikti Direktyvos 91/414 II priedo (numatančio reikalavimus dokumentų rinkiniui, kurį privaloma pateikti siekiant, kad veiklioji

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — 2002 m. gegužės 3 d. Komisijos direktyva 2002/37/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 91/414/EEB, kad būtų įrašyta veiklioji medžiaga etofumezatas (OL L 117, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 35 t., p. 450).

3 — 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (OL L 230, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 11 t., p. 332).

medžiaga būtų įtraukta į I priedą) reikalavimus atitinkantį dokumentų rinkinį tam, kad būtų išsaugota registracija.

augalų apsaugos produktus būtina įsitikinti, kad jie nedaro nepriimtino poveikio augalams ar augaliniams produktams, aplinkai, o svarbiausia neturi kenksmingo poveikio žmonių ar gyvūnų sveikatai arba požeminiam vandeniui [6].

Bylai svarbūs Bendrijos teisės aktai

Direktyva 91/414

6. Direktyvos 91/414 3 straipsnio 1 dalis įpareigoja valstybes nares numatyti, kad augalų apsaugos produktai negali būti pateikti į rinką ir naudojami jų teritorijoje, kol neįregistruojami šioje direktyvoje nustatyta tvarka.

5. Direktyvos 91/414 preambulės konstatuojamosiose dalyse nurodoma augalų apsaugos produktų svarba, tai, kad jų naudojimas gali kelti pavojų žmonėms, gyvūnams ir aplinkai, bei tai, kad prekybos kliūtis sudaro valstybėse narėse galiojančios skirtingos jų registravimo taisyklės, ir dėl to pageidautina tokias kliūtis šalinti suderinant minėtas taisykles [4]. Vienodos taisyklės turėtų numatyti, kad augalų apsaugos produktai neturėtų patekti į rinką arba neturėtų būti naudojami neįregistruoti, remiantis nuostatomis, užtikrinančiomis aukštą apsaugos standartą, kuris pirmiausia turi užkirsti kelią registravimui tų augalų apsaugos produktų, kurių keliamas pavojus sveikatai, požeminiam vandeniui ir aplinkai nėra tinkamai ištirtas [5]. Registruojant

7. Pagal 4 straipsnio 1 dalį valstybės narės privalo užtikrinti, kad augalų apsaugos produktas nebūtų registruojamas, kol, pirma, jo veikliosios medžiagos nėra įrašytos į I priedo sąrašą ir neįvykdytos visos ten numatytos sąlygos [7] ir, antra, neįvykdytos 4 straipsnio 1 dalies b–f punktuose išdėstytos sąlygos. 4 straipsnio 1 dalies b–e punktai iš esmės yra susiję su produktų naudojimo

4 — Trečia–šešta konstatuojamosios dalys.
5 — Septinta–devinta konstatuojamosios dalys.
6 — Dešimta konstatuojamoji dalis.
7 — 4 straipsnio 1 dalies a punktas.

saugumu ir veiksmingumu, o sąlygų įvykdymas vertinamas pagal VI priede numatytus vienodus prncipus. Pagal 4 straipsnio 1 dalies f punktą reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų didžiausus likučių kiekius, apie juos praneštų Komisijai ir ši juos patvirtintų.

8. 5 straipsnyje numatyta, kad veiklioji medžiaga gali būti įrašyta į I priedą, jeigu tikimasi, jog augalų apsaugos produktai, kurių sudėtyje yra atitinkamos veikliosios medžiagos, neturės kenksmingo poveikio žmonių ar gyvūnų sveikatai arba požeminiam vandeniui, taip pat jokios nepriimtinos įtakos aplinkai.

9. 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad dėl veikliosios medžiagos įrašymo į I priedą sprendžiama pagal nustatytą tvarką.

10. Pagal 6 straipsnio 2 dalį valstybė narė, gavusi paraišką įrašyti veikliąją medžiagą į I priedą, privalo užtikrinti, kad „pareiškėjas“ pateiktų dokumentus, kuriuos valstybė narė laiko atitinkančiais II priedo reikalavimus, kitoms valstybėms narėms ir Komisijai kartu su dokumentais, atitinkančiais III priedą, dėl mažiausiai vieno augalų apsaugos produkto, turinčio tą veikliąją medžiagą.

11. 8 straipsnis yra pavadintas „Pereinamojo laikotarpio priemonės ir leidžiančios nukrypti nuostatos“. 8 straipsnio 1 dalies, neturinčios reikšmės šiai bylai, nuostatos taikytinos naujiems produktams, turintiems dar nepatvirtintų ir į sąrašą neįrašytų veikliųjų medžiagų. 8 straipsnio 2 dalis taikytina jau egzistuojantiems produktams, turintiems tokių veikliųjų medžiagų.

12. 8 straipsnio 2 dalies pirmojoje pastraipoje numatyta, kad, nukrypstant nuo 4 straipsnio nuostatų, „per dvylika metų nuo pranešimo apie šią direktyvą valstybė narė gali reguliuoti bei leisti pateikti į rinką savo teritorijoje augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčius veikliųjų medžiagų, neįrašytų į I priedą, kurios jau yra rinkoje praėjus dvejiems metams nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos“ [8].

13. Pagal 8 straipsnio 2 dalies antrąją pastraipą yra reikalaujama, kad Komisija pradėtų vykdyti darbų programą dėl šių veikliųjų medžiagų laipsniško vertinimo dvylikos metų laikotarpiu, remiantis reglamentu [9], priimtu laikantis 19 straipsnyje nustatytos tvarkos.

8 — Pripažįstama, kad apie šią direktyvą buvo pranešta 1991 m. liepos 26 dieną.

9 — 1992 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 3600/92 (OL L 366, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 13 t., p. 242) – tai vienas tokio tipo reglamentų (žr. šios išvados 21 ir paskesnius punktus).

14. 8 straipsnio 2 dalies ketvirtojoje pastraipoje numatyta:

„Pirmojoje pastraipoje nurodytu 12 metų laikotarpiu 19 straipsnyje minėtam Komitetui įvertinus tokią veikliąją medžiagą, gali būti nuspręsta, laikantis tame straipsnyje nustatytos tvarkos, kad medžiaga gali būti įrašyta į I priedą ir kokiomis sąlygomis arba tuomet, kai 5 straipsnio nuostatos nevykdomos arba nebuvo pateikta būtina informacija ir duomenys per numatytą laikotarpį, kad tokia veiklioji medžiaga nebus įrašyta į I priedą. Valstybės narės užtikrina, kad augalų apsaugos produktai būtų atitinkamai registruojami, registracija panaikinama ar prireikus taisoma per numatytą laikotarpį.“

15. Pagal 13 straipsnio 1 dalį valstybės narės privalo reikalauti „pareiškėjų, kurie kreipiasi dėl augalų apsaugos produkto įregistravimo, kartu su paraiška pateikti“: a) dokumentus, atitinkančius III priede išdėstytus reikalavimus; ir b) dokumentus, atitinkančius II priede išdėstytus reikalavimus, dėl kiekvienos veikliosios medžiagos augalų apsaugos produkte.

16. Pagal 13 straipsnio 3 dalies d punktą be sutikimo įregistruodamos valstybės narės negali pasinaudoti II priede nurodyta informacija kitų pareiškėjų naudai penkerius metus nuo sprendimo priėmimo, gavus papildomos informacijos, būtinos veikliajai medžiagai įrašyti į I priedą pirmąjį kartą, arba pakeisti sąlygas dėl veikliosios medžiagos įrašymo į I priedą ar ją išlaikyti [10].

17. 13 straipsnio 6 dalyje numatyta:

„Nukrypdamos nuo šio straipsnio 1 dalies, veikliosioms medžiagoms, esančioms rinkoje jau dvejus metus po pranešimo apie šią direktyvą, valstybės narės gali, deramai atsižvelgusios į Sutarties nuostatas, toliau taikyti ankstesnes nacionalines taisykles dėl duomenų reikalavimų, kol tokios medžiagos nėra įrašytos į I priedą.“

18. Direktyvos 91/414 II priede numatyti reikalavimai dokumentų rinkiniui, kuris turi būti pateiktas, kad veiklioji medžiaga būtų įrašyta į I priedą. III priede numatyti reikalavimai dokumentų rinkiniui, kuris turi būti pateiktas, kad augalų apsaugos produktas būtų įregistruotas. Toliau minėdama tokius dokumentų rinkinius aš juos vadinsiu II priedo dokumentų rinkiniu ar III priedo dokumentų rinkiniu.

10 — 13 straipsnio 3 dalies d punktą išverčiau iš prancūzų kalbos. Originalus straipsnio tekstas anglų kalba yra visai neteisingas ir buvo iš naujo suformuluotas klaidų ištaisyme (OL L 170, 1992, p. 40). 13 straipsnio 3 dalies c punktas taip pat draudžia tokio pobūdžio duomenų naudojimą.

19. VI priedas [11] nustato vienodus augalų apsaugos produktų įvertinimo principus.

20. 8 straipsnio 2 dalyje nurodytas 12 metų laikotarpis buvo pratęstas iki 2006 m. gruodžio 31 d. veikliosioms medžiagoms, kurios įvertintos pagal Komisijos tokių medžiagų vertinimo programos pirmąjį etapą [12].

Reglamentas Nr. 3600/92

21. Reglamentas Nr. 3600/92 [13] nustato įrašymo į Direktyvos 91/414 I priedą procedūrą tam tikroms veikliosioms medžiagoms, įeinančioms į augalų apsaugos produktų sudėtį, kuriuos apima galiojančios registracijos, minimos šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje.

22. Minėtos veikliosios medžiagos apima ir etofumezatą [14].

23. Reglamento Nr. 3600/92 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta procedūra, kurios privalo laikytis šio reglamento I priede nurodytų veikliųjų medžiagų gamintojai [15], norintys, kad jos būtų įtraukos į Direktyvos 91/414 I priedą.

24. Procedūrą pradeda gamintojai, pateikdami Komisijai pranešimą. Gamintoją, pateikiantį Komisijai pranešimą pagal Reglamento Nr. 3600/92 4 straipsnio 1 dalį, aš vadinsiu „pranešėju“.

25. Pagal Reglamento Nr. 3600/92 6 straipsnį pranešėjai, atskirai arba kartu, apie kiekvieną veikliąją medžiagą turi pateikti paskirtai institucijai: a) dokumentų rinkinio santrauką, pateikiančią informacijos pagal kiekvieną Direktyvos 91/414 II ir III priedų punktą; ir b) visą dokumentų rinkinį, kuriame pateikiama išsami informacija pagal kiekvieną minėtų priedų punktą.

11 — Įtrauktas 1994 m. liepos 27 d. Tarybos direktyva 94/43/EB, nustatančia Direktyvos 91/414 VI priedą (OL L 227, p. 31).

12 — 2002 m. lapkričio 20 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2076/2002, pratęsiantis Tarybos direktyvos 91/414/EEB 8 straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį dėl tam tikrų veikliųjų medžiagų neįrašymo į tos direktyvos I priedą ir dėl augalų apsaugos produktų, savo sudėtyje turinčių šių veikliųjų medžiagų, registracijos panaikinimo (OL L 319, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 37 t., p. 374), iš dalies pakeistas 2005 m. rugpjūčio 12 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1335/2005 (OL L 211, p. 6).

13 — Nurodytas 9 išnašoje.

14 — Įrašytas į Reglamento Nr. 3600/92 I priedo sąrašą.

15 — Apibrėžiamas kaip gamintojas, gamintojo paskirtas vienintelis jo atstovas ar importuotojas į Bendriją.

Direktyva 2002/37

8) įrašius būtinas atitinkamas laikotarpis, kad valstybės narės galėtų įgyvendinti Direktyvos 91/414/EEB nuostatas dėl augalų apsaugos produktų, savo sudėtyje turinčių etofumezato, o svarbiausia, valstybės narės turi peržiūrėti galiojančas registracijas pagal Direktyvos 91/414/EEB nuostatas, kad būtų užtikrintos Direktyvos 91/414/EEB I priede nustatytos sąlygos dėl etofumezato. Turėtų būti numatytas ilgesnis laikotarpis, per kurį būtų pateikti kiekvieno augalų apsaugos produkto išsamūs dokumentai, atitinkantys Direktyvos 91/414/EEB II ir III priedo reikalavimus, ir produktas iš naujo įvertintas pagal Direktyvoje 91/414/EEB nustatytus vienodus principus.“

26. Direktyvos 91/414 6 straipsnio 1 dalies pagrindu priimta Direktyva 2002/37 iš dalies keičia pirmąją, įtraukdama su tam tikromis sąlygomis į jos I priedą etofumezatą.

27. Direktyvos 2002/37 preambulėje yra šios konstatuojamosios dalys:

„5) atlikus įvairius patikrinimus paaiškėjo, kad savo sudėtyje etofumezato turintys augalų apsaugos produktai apskritai galėtų atitikti Direktyvos 91/414/EEB 5 straipsnio 1 dalies a ir b punktų reikalavimus, ypač tais naudojimo atvejais, kurie buvo patikrinti ir išsamiai aprašyti Komisijos peržiūros ataskaitoje. Dėl to etofumezatą tikslinga įrašyti į tos direktyvos I priedą siekiant užtikrinti, kad augalų apsaugos produktai, savo sudėtyje turintys etofumezato, visose valstybėse narėse galėtų būti įregistruojami laikantis Direktyvos 91/414/EEB nuostatų;

<…>

28. Direktyvos 2002/37 1 straipsnis iš dalies keičia Direktyvos 91/414 I priedą įrašydamas į jį etofumezatą ir į skiltį „Konkrečios nuostatos“ įtraukdamas šias nuostatas:

„Galima registruoti tik kaip herbicidą.

Kad būtų įgyvendinti VI priedo vienodi principai, atsižvelgiama į etofumezato ekspertizės ataskaitos, kurią Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas galutinai

pateikė 2002 m. vasario 26 d., išvadas, ypač į jos I ir II priedėlius. Atlikdamos šį bendrą įvertinimą, valstybės narės ypatingą dėmesį gali skirti požeminio vandens apsaugai, kai veiklioji medžiaga naudojama regionuose, kuriuose vyrauja pažeidžiamo dirvožemio ir (arba) klimato sąlygos, ir, jei reikia, turi imtis riziką mažinančių priemonių.“

29. Direktyvos 2002/37 4 straipsnyje numatyta:

„1. Siekdamos užtikrinti, kad būtų vykdomos sąlygos dėl etofumezato, nustatytos Direktyvos 91/414/EEB I priede, valstybės narės peržiūri visus registruotus augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčius etofumezato. Prireikus jos iki 2003 m. rugsėjo 1 d. iš dalies pakeičia arba panaikina registraciją pagal Direktyvą 91/414/EEB.

2. Visus registruotus augalų apsaugos produktus, savo sudėtyje turinčius tik veikliosios medžiagos etofumezato arba kaip vienos iš kelių veikliųjų medžiagų, kurių visos į Direktyvos 91/414/EEB I priedą būtų įrašytos iki 2003 m. kovo 1 d., valstybės narės pagal Direktyvos 91/414/EEB VI priede numatytus vienodus principus įvertina iš naujo pagal dokumentus, atitinkančius tos direktyvos III priedo reikalavimus. Remdamosi tokiu įvertinimu, jos sprendžia, ar produktas atitinka Direktyvos 91/414/EEB 4 straipsnio 1 dalies b, c, d ir e punktuose nustatytas sąlygas. Prireikus, bet ne vėliau kaip iki 2007 m. vasario 28 d., jos iš dalies pakeičia arba panaikina kiekvieno tokio augalų apsaugos produkto registraciją.“

30. Direktyva 2002/37 įsigaliojo 2003 m. kovo 1 dieną [16].

Direktyva 2005/53

31. Direktyva 91/414 buvo iš dalies keičiama ir kitomis direktyvomis, įskaitant Direktyvą 2005/53 [17]. Direktyvos 2005/53 preambulėje yra šios konstatuojamosios dalys:

„10) nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EEB apibrėžtų įsipareigojimų įtraukti veikliąją medžiagą į I priedą, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama per šešių mėnesių laikotarpį nuo įtraukimo peržiūrėti

16 — 5 straipsnis.

17 — 2005 m. rugsėjo 16 d. Komisijos direktyva, iš dalies keičianti Direktyvą 91/414, įtraukiant chlorotalonilą, chlorotoluroną, cipermetriną, daminozidą ir tiofanatmetilą kaip veikliąsias medžiagas (OL L 241, p. 51).

leidimus, išduotus augalų apsaugos produktams, turintiems (tam tikrų chemikalų, bet ne etofumezato), siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Direktyvoje 91/414/EEB, ypač jos 13 straipsnyje, nustatytų reikalavimų bei I priede išdėstytų sąlygų. Prireikus valstybės narės turėtų keisti arba panaikinti ar išduoti naujus leidimus atsižvelgdamos į Direktyvos 91/414/EEB nuostatas. Nukrypstant nuo pirmiau nurodyto galutinio termino, laikantis Direktyvoje 91/414/EEB nustatytų vienodų principų reikėtų numatyti ilgesnį laikotarpį kiekvienam III priede pateikiamam augalų apsaugos produkto išsamiam aprašui pateikti ir įvertinti atsižvelgiant į kiekvieną planuojamą naudojimą;

11) ankstesnė patirtis, įgyta pagal Reglamentą (EEB) Nr. 3600/92 įvertintas veikliąsias medžiagas įtraukiant į Direktyvos 91/414/EEB I priedą, patvirtino, kad gali kilti keblumų aiškinant galiojančių leidimų, suteikiančių galimybę naudotis duomenimis, turėtojų įsipareigojimus. Siekiant išvengti bet kokių būsimų sunkumų, būtina paaiškinti valstybių narių įsipareigojimus, ypač įsipareigojimą patvirtinti, kad leidimo turėtojas įrodo turįs galimybę naudotis tos direktyvos II priedo reikalavimus atitinkančiu dokumentų rinkiniu. Tačiau šis išaiškinimas nenustato jokių naujų įsipareigojimų valstybėms narėms ar leidimų turėtojams, palyginti su iki šiol priimtomis iš dalies I priedą keičiančiomis direktyvomis.“

32. Direktyvos 2005/53 3 straipsnyje numatyta:

„1. Valstybės narės iki 2006 m. rugpjūčio 31 d., jeigu būtina, atsižvelgdamos į Direktyvą 91/414/EEB, iš dalies keičia arba panaikina galiojančius leidimus, išduotus (tam tikrų chemikalų) veikliųjų medžiagų turintiems augalų apsaugos produktams.

Valstybės narės iki tos dienos pirmiausia patvirtina, kad laikomasi tos direktyvos I priede nurodytų sąlygų, susijusių su (tam tikrais chemikalais), išskyrus įvesčių B dalyje nurodytas sąlygas, susijusias su ta veikliąja medžiaga, ir kad leidimo turėtojas gali arba galėjo naudotis dokumentų rinkiniu, atitinkančiu tos direktyvos II priedo reikalavimus tos direktyvos 13 straipsnio sąlygomis.

2. Nukrypdamos nuo šio straipsnio 1 dalies, jei tai bet koks (tam tikrų chemikalų) arba

Direktyvos 91/414/EEB I priede nurodytos bent vienos ar keleto veikliųjų medžiagų turintis augalų apsaugos produktas, valstybės narės iki 2006 m. vasario 28 d. pakartotinai įvertina šį produktą pagal Direktyvos 91/414/EEB VI priede numatytus vienodus principus, remdamosi tos direktyvos III priede išdėstytus reikalavimus atitinkančiais dokumentais ir atsižvelgdamos į tos direktyvos I priede pateikiamos (tam tikrų chemikalų) įvesčių B dalį. Atsižvelgdamos į šį įvertinimą, jos sprendžia, ar produktas atitinka Direktyvos 91/414/EEB 4 straipsnio 1 dalies b, c, d ir e punktuose nustatytas sąlygas <…>“

<…>

c) tai būtina įgyvendinant Bendrijos priemonę.“

Bylai svarbi nacionalinė teisė

34. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atkreipė Teisingumo Teismo dėmesį į 1962 m. Įstatymo dėl pesticidų 7 straipsnio 1 dalies c punktą, kuriame nustatyta:

„1. Taryba panaikina 4 straipsnyje numatytą registraciją arba įrašymą, jei:

Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės ir prejudicinis klausimas

33. Tačiau bylos aplinkybių metu Direktyva 2005/53 dar nebuvo įsigaliojusi.

35. *Feinchemie Schwebda Gmbh* ir *Bayer CropScience AG* (toliau – ieškovės), augalų apsaugos produktų gamintojos, siekdamos, kad etofumezatas būtų įtrauktas į Direktyvos 91/414 I priedą, remdamosi Reglamente Nr. 3600/92 nustatyta procedūra, pateikė pranešimą Komisijai. Savo prašymui pagrįsti jos pateikė II priedo dokumentų rinkinį. Todėl nuo 2003 m. kovo 1 d. etofumezatas buvo įtrauktas į Direktyvos 91/414 I priedo veikliųjų medžiagų, kurios gali būti augalų apsaugos produktų sudėtyje, sąrašą.

36. *Agrichem BV* (toliau – *Agrichem*) turėjo galiojančias registracijas septyniems produktams, turintiems veikliosios medžiagos

etofumezato. Ji kartu su ieškovėmis nepateikė nei bendro pranešimo, nei II priedo dokumentų rinkinio.

37. Iš pradžių *College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen* (Nyderlandų Leidimų pesticidams suteikimo taryba, toliau – CTB) 2004 m. sausio 23 d. Sprendimais panaikino *Agrichem* registracijas, nes nebuvo pateiktas II priedo dokumentų rinkinys. Vėliau panaikinimas buvo atšauktas 2004 m. lapkričio 19 d. Sprendimu (ginčijamas sprendimas), kuriame CTB nusprendė, jog pagal Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalį negalima reikalauti pateikti II priedo dokumentų rinkinio.

38. Ieškovės dėl minėto sprendimo pateikė skundą *College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen*, kuris kreipėsi į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą, pateikdamas šį klausimą:

„Ar Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad ji neįpareigoja valstybių narių iki 2003 m. rugsėjo 1 d. panaikinti augalų apsaugos produkto, turinčio etofumezato, registracijos dėl to, kad registracijos savininkas neturi dokumentų rinkinio, atitinkančio Direktyvos 91/414 II priedo reikalavimus, arba galimybės pasinaudoti tokiu dokumentų rinkiniu?“

Šalių pastabų santrauka

39. Rašytines pastabas pateikė ieškovės, *Agrichem*, Danijos ir Belgijos vyriausybės bei Komisija ir visos, išskyrus Belgijos vyriausybę, dalyvavo 2007 m. rugsėjo 19 d. posėdyje.

40. Visos bylos šalys, išskyrus *Agrichem*, ginčija ginčijamo sprendimo teisingumą. Apskritai jos teigia, jog remiantis Direktyvos 91/414 13 straipsnio 1 ir 3 dalimis iki 2003 m. rugsėjo galiojančios registracijos savininkas, kuris nebuvo pranešėjas, privalo turėti arba II priedo ar III priedo dokumentų rinkinį, arba galimybę jais pasinaudoti. Jei tokia šalis neturi galimybės pasinaudoti minėtu dokumentų rinkiniu, 13 straipsnis draudžia valstybėms narėms turimus II ar III priedo dokumentų rinkinius naudoti tokios šalies naudai tęsiant registraciją. Jos tvirtina: kadangi Direktyva 2002/37 turi būti aiškinama atsižvelgiant į Direktyvą 91/414, todėl nors Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalies nuostatos aiškiai nenumato reikalavimo pateikti dokumentus vykstant peržiūrai, tai neturi įtakos šiam draudimui.

41. *Agrichem* argumentai paremti paprastu klausimu, kaip geriausia aiškinti Direktyvą 2002/37 ir kaip ją suderinti su

Direktyva 91/414. *Agrichem* tvirtina, jog minėtų direktyvų atitinkamos nuostatos nenumato reikalavimo Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalyje nurodyto termino pabaigoje turėti išsamų II ar III priedo dokumentų rinkinį. *Agrichem* taip pat teigia, jog šios nuostatos neįpareigoja valstybių narių panaikinti galiojančias registracijas, jei pasibaigus numatytam terminui įmonė neturi tokio dokumentų rinkinio.

Analizė

42. Pagrindinis klausimas šioje byloje yra toks: kaip aiškinti Direktyvos 2002/37 4 straipsnį ir Direktyvos 91/414 13 straipsnį bei koks yra santykis tarp šių dviejų direktyvų nuostatų.

Direktyvų tikslas

43. Visų pirma reikia išsiaiškinti šių teisės aktų tikslą.

44. Ieškovės ir Nyderlandų vyriausybė teigia, kad teisinio reglamentavimo tikslas yra apsaugoti įmonių, kurios kuria veikliąsias medžiagas, intelektinę nuosavybę, tyrimus ir investicijas, nes neužtikrinus tokios apsaugos būtų liautasi kurti naujas veikliąsias medžiagas.

45. Nors Komisija laikėsi nuomonės, kad direktyvomis daugiausia siekiama apsaugoti augalų apsaugos produktus, ji sutiko su ieškovėmis, jog naujų veikliųjų medžiagų kūrimas yra labai svarbus augalų apsaugai. Be to, ji mano, jog Direktyvoje 91/414 nustatyta duomenų apsauga veikia tam, kad būtų apsaugotos naujas medžiagas kuriančių įmonių investicijos.

46. *Agrichem* sutinka, jog Direktyvos 91/414 pagrindinis tikslas yra susijęs su rinkoje esančių augalų apsaugos produktų reglamentavimu, tačiau nesutinka, jog tai gali sąlygoti galiojančios registracijos panaikinimą.

47. Mano manymu, iš Direktyvos 91/414 preambulės konstatuojamųjų dalių [18] aišku, jog pagrindinis šios direktyvos

18 — Jų tekstas pateikiamas šios išvados 5 punkte.

tikslas – reguliuoti augalų apsaugos produktų pateikimą į rinką, o ne užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą. Į šį pagrindinį tikslą būtina atsižvelgti nagrinėjant konkrečias Direktyvos 91/414 ir Direktyvos 2002/37 nuostatas.

Pagrindinės nuostatos

48. Prašyme priimti prejudicinį sprendimą nacionalinis teismas laikėsi nuomonės, jog Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalyje nėra numatyta pareiga valstybei narei panaikinti svarstomo augalų apsaugos produkto registraciją.

49. Ginčijamame sprendime CTB rėmėsi Konsultacinio skundo komiteto rekomendacija ir nusprendė, jog neturi teisės reikalauti II priedo dokumentų rinkinio pagrįsti *Agrichem* galiojančias registracijas pagal Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalį.

Direktyvos 2002/37 4 straipsnis

50. Direktyvos 2002/37 4 straipsnis yra susijęs su informacija, reikalaujama iš galiojančios registracijos savininko, ir laiku, kada savininkas privalo turėti tą informaciją.

51. CTB teigė, kad bet kuriuo atveju augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra veikliosios medžiagos etofumezato, registracijos privalo atitikti Direktyvoje 2002/37 nustatytas sąlygas. Nei Direktyva 2002/37, nei Direktyva 91/414 nenumato sąlygos, jog vertinant atitiktį privaloma įrodyti, kad galiojančią registraciją pagrindžia II priedo dokumentų rinkinys. CTB nusprendė, jog neturi teisės reikalauti pateikti tokį dokumentų rinkinį.

52. Atrodo, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas sutinka su ginčijamu sprendimu. Nacionalinis teismas teigė, jog Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta *peržiūros* sistema (kuri turi būti atlikta iki 2003 m. rugsėjo 1 d.) yra skirta užtikrinti, kad būtų įvykdytos I priede numatytos sąlygos dėl etofumezato. O minėtos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta galiojančių registracijų *įvertinimo iš naujo* sistema (kuri turi būti atlikta iki 2007 m. vasario 28 d.) yra skirta nustatyti, ar kiekvienas augalų apsaugos produktas atitinka Direktyvos 91/414 4 straipsnio 1 dalies b, c, d ir e punktuose numatytas sąlygas. Šio vertinimo pagrindas yra III priedo dokumentų rinkinys.

53. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat nurodė, jog iš Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalies nuostatų nėra aišku, kad valstybė narė įpareigota panaikinti registraciją, jei registracijos savininkas iki 2003 m. rugsėjo 1 d. nepateikia II priedo dokumentų rinkinio, nes 4 straipsnio 1 dalis nereikalauja, kad II priedo dokumentų rinkinys būtų pateikiamas peržiūrai. Be to, teismas mano, kad ta peržiūra gali būti atlikta remiantis institucijos, kuri prieš tai suteikė registraciją, turimais duomenimis.

54. *Agrichem* taip pat pritaria ginčijamam sprendimui. Ji teigia, kad etofumezatas buvo patvirtintas (remiantis II priedo dokumentais). Tai reiškia, kad nėra pagrindo visuomenės sveikatos sumetimais panaikinti galiojančią registraciją. Ji taip pat tvirtina, jog skirtingi terminai galiojančių registracijų peržiūrai pagal Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalį ir detalesniam įvertinimui iš naujo pagal 4 straipsnio 2 dalį reiškia, kad dokumentų rinkinys privalo būti pateikiamas pastaruoju, o ne pirmuoju atveju. Jei būtų reikalaujama pateikti dokumentų rinkinį peržiūrai pagal 4 straipsnio 1 dalį, tai reikštų, kad nebeliktų skirtumo tarp dviejų vertinimo rūšių.

55. Komisija teigia kitaip – kad Direktyva 2002/37 buvo priimta remiantis prielaida, jog valstybės narės negali leisti subjektui pateikti į rinką etofumezato turinčių produktų, kol neturi atitinkamų dokumentų rinkinio. Todėl pagal 4 straipsnio 1 dalį valstybės narės privalo panaikinti registracijas, jei iki 2003 m. rugsėjo 1 d. nepateikiamas išsamus dokumentų rinkinys.

56. Pirmasis Komisijos teiginys atrodo teisingas, atsižvelgiant į Direktyvos 2002/37 4 straipsnio aiškią formuluotę. Tačiau tai nereiškia, jog galiojančią registraciją turinčiai šaliai negali būti leista ją išsaugoti.

57. Alternatyvų 4 straipsnio aiškinimą pasiūlė Nyderlandų vyriausybė ir Komisija. Nyderlandų vyriausybė teigia, jog nors iš 4 straipsnio 1 dalies teksto nėra akivaizdu, kad dokumentų rinkinys privalomas, vis dėlto reikalavimas pateikti dokumentų rinkinį neprieštarauja šio straipsnio tekstui. Komisija pateikė du galimus 4 straipsnio 1 dalies ir 4 straipsnio 2 dalies aiškinimus. Pirma, Komisija teigia, jog iki pirmojo termino pabaigos (nustatytos 4 straipsnio 1 dalyje) reikalaujama pateikti II priedo dokumentų rinkinį, o iki antrojo termino pabaigos (nustatytos 4 straipsnio 2 dalyje) – iš naujo įvertinti III priedo dokumentų rinkinį (remiantis logika, kad rinkoje bus

pateikti įvairūs produktai, turintys įvairių medžiagų, todėl kiekvieno iš jų tikrinimas užims daugiau laiko). Alternatyviai Komisija tvirtina, jog 4 straipsnio 1 dalies nuostatos yra nereikalingos ir tik paaiškina bendrą reikalavimą pateikti dokumentų rinkinį iki pirmojo termino pabaigos.

60. Tačiau įmanoma, jog priimant Direktyvą 2002/37 galioję teisės aktai gali įtikinamai pagrįsti kitokį 4 straipsnio 1 dalies aiškinimą.

Dviejų direktyvų santykis

58. Mano manymu, Komisijos ir Nyderlandų pasiūlytas aiškinimas lemtų priešingą 4 straipsnio aiškiai formuluotei aiškinimą, o Komisijos pirmasis tvirtinimas prieštarautų Direktyvos 2002/37 8 konstatuojamosios dalies aiškiai formuluotei.

61. Visos šalys pripažįsta, kad Direktyvos 91/414 6 straipsnis numato Direktyvos 2002/37 priėmimo pagrindą. Tačiau yra ginčijamasi dėl šių dviejų direktyvų santykio.

59. Pagal patį akivaizdžiausią šios nuostatos aiškinimą galiojančių registracijų peržiūros procedūra, numatyta 4 straipsnio 1 dalyje, reikalauja pateikti tik bendrus duomenis (kaip numatyta I priede), o ne išsamų II ar III priedo dokumentų rinkinį. Procedūra susijusi su paprastu patikrinimu, ar „vykdomos sąlygos dėl etofumezato“. Pagal šią procedūrą *nereikalaujama* iš naujo įvertinti augalų apsaugos produktų (ši užduotis yra nustatyta 4 straipsnio 2 dalyje). Todėl logiška, kad 4 straipsnio 1 dalis neįpareigoja galiojančių registracijų panaikinti remiantis tuo, jog tokią registraciją turinti įmonė negali naudotis II (ar III) priedo dokumentų rinkiniu. Todėl į Teisingumo Teismui pateiktą klausimą galima atsakyti teigiamai.

62. Neigiamai atsakyti į Teisingumo Teismui pateiktą klausimą siūlančių šalių argumentų išeities taškas yra tai, jog Direktyva 2002/37 turi būti aiškinama atsižvelgiant į Direktyvą 91/414, o ne būti *lex specialis* jos atžvilgiu. Taip yra, nes Direktyva 2002/37 yra Komisijos direktyva, numatyta Direktyvos 91/414 6 straipsnyje, kuri iš dalies keičia pastarąją direktyvą tik tiek, kad įtraukia medžiagas į I priedą. Ieškovės tvirtina, jog todėl Direktyva 2002/37 turi būti aiškinama atsižvelgiant į Direktyvą 91/414.

63. *Agrichem* pritaria šiems argumentams, tačiau tvirtina, kad nagrinėjant tiesioginę Direktyvos 2002/37 nuostatų reikšmę Direktyva 2002/37 neturi keisti Direktyvos 91/414 prasmės, nes jos papildo viena kitą. *Agrichem* teigia, kad Direktyva 91/414 gali pakeisti Direktyvos 2002/37 reikšmę tik kolizijos atveju, o šioje byloje taip nėra.

64. Aletrnatyviai *Agrichem* tvirtina, jog nors Direktyvos 2002/37 priėmimas buvo numatytas Direktyvoje 91/414, Direktyva 2002/37 yra *lex specialis* jos atžvilgiu, nes detaliau reglamentuoja pereinamojo laikotarpio nuostatas nei Direktyvos 91/414 8 straipsnis.

Direktyvos 91/414 8 straipsnis

65. 8 straipsnis yra Direktyvos 91/414 materialioji nuostata, kuri reguliuoja pereinamąjį laikotarpį, per kurį gali būti nuspręsta veikliąją medžiagą, įeinančią į augalų apsaugos produkto sudėtį, įtraukti į I priedą, jei yra galiojanti registracija.

66. Komisija teigia, kad 8 straipsnyje nustatyta pereinamojo laikotarpio tvarka, pagal kurią valstybė narė gali taikyti nacionalines nuostatas, baigia galioti, kai medžiaga, kuriai taikytinos šios nuostatos, įrašoma į I priedą. Komisija tvirtina, jog kai veiklioji medžiaga įrašoma į I priedą, remiantis Bendrijos teisės aktais, visos šalys privalo turėti II ar III priedo dokumentų rinkinį.

67. Tačiau tokia argumentacija yra uždara, nes vis grįžtama prie to paties klausimo – ar Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalis reikalauja ar ne, kad *galiojančią* augalų apsaugos produkto registraciją turinti įmonė turėtų II priedo dokumentų rinkinį.

Direktyva 2005/53

68. Ieškovės, Komisija ir Nyderlandų vyriausybė teigia, jog, skirtingai nei vėlesnės iš dalies keičiančios direktyvos, Direktyva 2002/37 yra šioks toks nukrypimas, nes ji numato ilgesnį terminą II priedo dokumentų rinkiniui pateikti nei numatyta Direktyvos 91/414 8 straipsnyje. Kaip labiau tipišką iš dalies keičiančios direktyvos pavyzdį, šios šalys pateikia Direktyvą 2005/53.

69. Šalys remiasi pastarosios direktyvos 3 straipsniu, kuriame numatyta, jog kai veikliosios medžiagos įtraukiamos pagal šią direktyvą, valstybės narės privalo patikrinti, ar registracijos savininkas gali naudotis II priedo dokumentų rinkiniu. Jos pabrėžia, kad Direktyvos 2005/53 dešimta konstatuojamoji dalis aiškiai nurodo, jog Direktyvos 91/414 13 straipsnis yra taikytinas galiojančių registracijų savininkams ir visi registracijų savininkai turi galėti naudotis II priedo dokumentų rinkiniu.

konstatuojamoji dalis pakankamai aiškiai nurodo, kad Direktyva 2005/53 neturi įtakos pagal ankstesnes iš dalies keičiančias direktyvas kylančioms pareigoms. Tačiau būtent tokia įtaka būtų pagal Komisijos išaiškinimą.

73. Todėl sutinku su *Agrichem*, kad aiškinimas pagal Direktyvos 2005/53 preambulę neturi būti retrospektyviai taikomas Direktyvai 2002/37.

70. Todėl Komisija tvirtina, kad Direktyva 2002/37 turi būti aiškinama kaip kelianti tokius pačius reikalavimus, remiantis tuo, kad Direktyva 2005/53 tiesiog aiškiai perteikia siekius dėl Direktyvos 91/414 ir ją iš dalies keičiančių direktyvų sąveikos, kurie buvo tik numanomi ankstesnėse direktyvose.

Direktyvos 91/414 13 straipsnis

71. *Agrichem* teigia, kad Komisijos pasiūlytas aiškinimas yra konstatuojamosiose dalyse esančio aiškinimo taikymas atgaline data ankstesnėms direktyvoms. Jos nuomone, ir teisinio saugumo principas draudžia, ir pačios konstatuojamosios dalys tiesiogiai neleidžia tokio aiškinimo.

74. Santykį tarp Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalies ir Direktyvos 91/414 nuostatų apibrėžia 4 straipsnio 1 dalies antras sakinys, kuriame teigiama, kad registracijos pakeitimas iš dalies arba panaikinimas turi būti atliktas pagal Direktyvą 91/414.

72. Aš nepritariu Komisijos argumentams. Direktyvos 2005/53 vienuolikta

75. Vienintelė Direktyvos 91/414 nuostata, kuri gali sąlygoti registracijos panaikinimą,

yra 13 straipsnis. Šis straipsnis susijęs su II priedo dokumentų rinkinį, kuris pateiktas siekiant įtraukti veikliąją medžiagą į leistinų medžiagų sąrašą, esančią I priede, sudarančių duomenų panaudojimu.

76. Todėl dabar nagrinėsiu šią nuostatą.

13 straipsnio 1 dalies taikymo sritis

77. Esminis klausimas, į kurį reikia atsakyti, ar tokios imonės, kaip antai *Agrichem*, patenka į 13 straipsnio taikymo sritį. *Agrichem* tvirtina, jog galiojančių registracijų savininkas, skirtingai nei įmonė, siekianti pateikti į rinką naujus augalų apsaugos produktus, nepatenka į 13 straipsnio taikymo sritį, todėl minėto straipsnio nuostatos jam yra nereikšmingos.

78. *Agrichem* pabrėžia, kad 13 straipsnio formuluotė nukreipia į „pareiškėjus“. Pagal Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalį atliekama peržiūra nėra pagrįsta pareiškimu. Todėl į 13 straipsnio taikymo sritį nepatenka galiojančių registracijų savininkai.

79. Be to, *Agrichem* primena, kad byloje *Stichting Zuid-Hollandse Milieufederatie*[19] buvo išaiškinta, jog 13 straipsnis taikytinas įmonėms, pateikiančioms paraišką registracijai, o ne galiojančių registracijų savininkams. Kadangi galiojančių augalų apsaugos produktų, turinčių etofumezato, registracijos turi būti patvirtinamos peržiūrint jas pagal Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalį, tokių registracijų teisėtumui nedaro įtakos 13 straipsnis ir jos neturėtų patekti į 13 straipsnio veikimo sferą.

80. Ieškovės teigia, kad „pareiškėjo“ samprata turi būti taikoma visoms įmonėms, išskyrus pranešimą pateikusius pareiškėjus. Jos tvirtina: kadangi direktyva siekiama apsaugoti įmonių, kurios ištyrė ir sukūrė tam tikras veikliąsias medžiagas, investicijas, 4 ir 13 straipsniai kartu sukuria registracijų teisinį pagrindą, pagal kurį 13 straipsnyje nustatyti reikalavimai turi būti įvykdyti, jei siekiama gauti registraciją arba ją išsaugoti.

19 — 2006 m. rugsėjo 14 d. Sprendimas (C-138/05, Rink. p. I-8339, *inter alia*, 46 punktas).

81. Tačiau tokį požiūrį lemia 13 straipsnio prasmės išplėtimas (būtent dėl *išsaugojimo*).

82. Komisija taip pat tvirtino, kad į 13 straipsnio taikymo sritį patenka galiojančių registracijų savininkai ir kad tokius savininkus galima vertinti kitaip nei naujus pareiškėjus tik per pereinamąjį laikotarpį, kuris pagal 13 straipsnio 6 dalį baigiasi, kai atitinkamas produktas įrašomas į I priedą. Kai medžiaga įrašoma į I priedą, turi būti taikoma 13 straipsnio 1 dalis.

83. Komisijos teigimu, 13 straipsniu siekiama apsaugoti pranešimus pateikiančius registracijų savininkus, naujas registracijas suteikiant II priedo dokumentų rinkinio pagrindu. Dėl to 13 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama kaip apimanti galiojančių registracijų savininkus. Antraip būtų nevienodai vertinami galiojančių registracijų savininkai (dokumentų rinkinys nereikalaujamas) ir pateikusieji paraišką registruoti (reikalaujama pateikti dokumentų rinkinį), o tai būtų neteisinga.

84. Nesutinku, kad tai yra įtikinamas paaiškinimas, kodėl galiojančios registracijos savininkas turi elgtis taip pat, kaip ir naujas pareiškėjas. Be to iš 13 straipsnio 7 dalies matyti, jog pareiškėjai atskiriami nuo galiojančių registracijų savininkų.

85. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad ieškovių pateiktas 13 straipsnio 1 dalies aiškinimas gali suteikti pranešimą pateikiančiai šaliai neteisėtą konkurencinį pranašumą. Sutinku su tuo. Mano manymu, ieškovių aiškinimas prilygsta lokautui dėl visiško uždraudimo naudoti veikliąsias medžiagas, įtrauktas į Direktyvos 91/414 I priedo sąrašą, kuris taikomas visoms šalims, išskyrus realiai pranešimus pateikiančias įmones.

86. Nors pagal 13 straipsnio 3 dalies c punktą ir 13 straipsnio 3 dalies d punktą toks lokautas truktų neilgai, tai yra konkurenciją ribojanti priemonė. Jei įstatymų leidėjas būtų turėjęs tokį tikslą, jis būtų tai aiškiai nurodęs teisės aktuose, o ne palikęs jį netiesiogiai numanomą.

87. Taip pat dėl lokauto įmonėms, kurios jau turėjo registraciją naudoti tam tikrus augalų apsaugos produktus, turinčius tokių veikliųjų medžiagų, būtų draudžiama toliau juos naudoti. Mano manymu, anksčiau teisėtai

pagal Direktyvos 91/414 8 straipsnį suteiktos teisės atėmimas būtų neproporcinga ir konkurenciją ribojanti priemonė.

88. Nesu linkusi taip aiškinti 13 straipsnio 1 dalies. Todėl darau išvadą, jog galiojančios registracijos savininkas nepatenka į 13 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

13 straipsnio 3 dalies poveikis

89. Alternatyvus teiginys yra, jog 13 straipsnio 3 dalis draudžia valstybėms narėms naudoti II ar III priedo dokumentų rinkinius kitų šalių, kurios negali naudotis tokiais dokumentų rinkiniais, naudai.

90. Ieškovės tvirtina, kad Direktyvos 91/414 13 straipsnio 3 dalies tikslas yra neleidžiant pasinaudoti dokumentų rinkiniais apsaugoti pranešimus pateikiančių šalių investicijas. Jos teigia, kad per penkerius metus nuo pranešimo tokių dokumentų rinkinių duomenys pačių pareiškėjų arba jų naudai negali būti naudojami, jei jie patys neturi II priedo dokumentų rinkinio ar negali juo pasinaudoti.

91. Atsakydama į šį teiginį, *Agrichem* tvirtina, jog iš tiesų ji parengė tokį dokumentų rinkinį, tačiau negalėjo to padaryti iki Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalyje numatyto termino pabaigos. *Agrichem* tvirtina, jog ji nesinaudojo pareiškėjų darbu.

92. Dėl teisės *Agrichem* tvirtina, jog tinkamai aiškinant Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalį viskas, ką įmonė privalo pateikti, norėdama išsaugoti galiojančią registraciją, tai I priede numatytą informaciją, kuri ir taip yra vieša. Ši sistema sklandžiai veiktų kartu su Direktyvos 91/414 13 straipsniu, kuris apribotų II ir III priedo dokumentų rinkinių naudojimą. Toks aiškinimas natūraliau suderinamas su pačių direktyvų formuluotėmis.

93. Nemanau, kad Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalį galima aiškinti taip, jog galiojančios registracijos savininkas privalo turėti galimybę naudotis II ar III priedo dokumentų rinkiniu. Todėl ieškovės negali remtis Direktyvos 91/414 13 straipsnio 3 dalimi, nes ji nėra taikytina tokiai situacijai. *Agrichem* turi pagal Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalį suteiktą galiojančią registraciją tam tikriems augalų apsaugos produktams,

turintiems veikliosios medžiagos etofumezato. Ji nėra naujas pareiškėjas, todėl nepatenka į Direktyvos 91/414 13 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Nei ji, nei valstybės narės neprivalo turėti galimybę naudotis II ar III priedo dokumentų rinkiniu ar gauti iš juose esančių duomenų naudos, kol galiojanti registracija peržiūrima pagal Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 2 dalį.

Duomenų apsaugos klausimas

94. Kyla papildomas klausimas dėl duomenų apsaugos tuo atveju, jei *Agrichem* turimi duomenys nebuvo pakankami, kad sudarytų užbaigtą II priedo dokumentų rinkinį. Tada kyla klausimas, ar *Agrichem* turi teisę remtis duomenimis, į kuriuos buvo atsižvelgta atliekant Bendrijos vertinimą dėl etofumezato poveikio, kuris lėmė Direktyvos 2002/37 priėmimą.

95. Šis klausimas yra svarbus, tik jei, priešingai mano nuomonei, Direktyvos 91/414 ir 2002/37 būtų aiškinamos kaip įpareigojančios *Agrichem* pateikti išsamų II priedo dokumentų rinkinį, nes tokiu atveju jai reikėtų turėti galimybę pasinaudoti pareiškėjų pateikta informacija. Mano manymu, tokiomis aplinkybėmis, nesant jokių specialių nuostatų, būtų taikomi bendri duomenų apsaugos teisės aktai [20]. Šios bendrosios duomenų apsaugos nuostatos leidžia atsižvelgti į būtinybę išsaugoti komercinių paslapčių konfidencialumą.

96. Galiausiai turėčiau paminėti, kad priimdama ginčijamą sprendimą CTB išreiškė susirūpinimą, jog Direktyvos 2002/37 4 straipsnio 1 dalį aiškinant pažodžiui (kaip, mano manymu, ir turėtų būti) Direktyvos 91/414 nuostatos iš esmės tamptų beprasmės, ypač kiek tai susiję su duomenų apsauga.

97. Aš nepritariu tokiam susirūpinimui. Leidimo suteikimas *Agrichem* toliau naudoti augalų apsaugos produktus, turinčius veikliosios medžiagos etofumezato, kuriems ji turi galiojančias registracijas, nereiškia suteikimo jai galimybės naudotis duomenimis, būtinais parengti II priedo dokumentų rinkinį. Viskas, kas reikalaujama, tai I priede numatyta informacija, kuri ir taip yra vieša.

20 — 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, p. 31) arba 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 331), kai informacija pateikiama Bendrijos institucijoms ir yra jų turima.

Išvada

98. Atsižvelgdama į pateiktus svarstymus, manau, kad į *College van Beroep voor het bedrijfsleven* pateiktą klausimą turėtų būti atsakyta taip:

„Komisijos direktyvos 2002/37/EB 4 straipsnio 1 dalis *neįpareigoja* valstybių narių iki 2003 m. rugsėjo 1 d. panaikinti augalų apsaugos produkto, turinčio veikliosios medžiagos etofumezato, pagal Tarybos direktyvos 91/414/EB 8 straipsnio 2 dalį suteiktos registracijos dėl to, kad šios registracijos savininkas neturi dokumentų rinkinio, atitinkančio Direktyvos 91/414 II priedo reikalavimus, arba galimybės pasinaudoti tokiu dokumentų rinkiniu.“